Sorgulamaya Dayal? Ö?retime Yönelik ?nanç Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Sorgulamaya Dayal? Ö?retime Yönelik ?nanç Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30485

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Sorgulamaya Dayal? Ö?retime Yönelik ?nanç Ölçe?i, e?itim bilimleri alan?nda kullan?lan ve bireylerin sorgulamaya dayal? ö?retim (SDÖ) yöntemlerine yönelik sahip olduklar? inançlar? ve tutumlar? ölçmek amac?yla uyarlanm?? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, Sa?lam ve ?ahin (2017) taraf?ndan Türkçe literatürüne kazand?r?lm?? olup, SDÖ'nün s?n?flarda uygulanabilirli?i, etkinli?i ve de?erine ili?kin ö?retmen adaylar?n?n veya mevcut ö?retmenlerin pedagojik inançlar?n? belirlemeyi hedefler. Ölçe?in Türkçe'ye uyarlamas?, geçerlik ve güvenirlik çal??malar?n?n detayl? bir ?ekilde incelenmesiyle gerçekle?tirilmi?tir.

Ölçek, özellikle e?itim reformlar? ba?lam?nda, ö?retmenlerin yenilikçi ö?retim yakla??mlar?n? benimseme düzeylerini anlamak için kritik bir rol oynar. Çal??ma, ölçe?in Türkçe konu?an popülasyonda tutarl? ve geçerli ölçümler sa?lad???n? ortaya koyarak, SDÖ uygulamalar?na yönelik inançlar?n ara?t?r?lmas?na bilimsel bir temel sunmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Sorgulamaya Dayal? Ö?retim, ?nanç Ölçe?i, Ö?retmen ?nançlar?, Pedagojik ?nançlar, Geçerlik, Güvenirlik, Uyarlama, E?itim Bilimleri.

Yazarlar

Merve Kocagül Sa?lam, Mehmet ?ahin.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, Sorgulamaya Dayal? Ö?retim (SDÖ) yakla??mlar?n?n uygulanmas?na yönelik olarak bireylerin (özellikle ö?retmen adaylar?n?n veya e?itimcilerin) sahip olduklar? bili?sel ve duyu?sal inançlar? nicel olarak de?erlendirmektir. Bu inançlar, ö?retmenlerin s?n?f içi uygulamalar?n? ve müfredat kararlar?n? do?rudan etkiledi?i için, bu ölçek e?itim ara?t?rmac?lar?na önemli bir tan? arac? sunmaktad?r.

Uyarlama çal??mas?, orijinal ölçe?in psikometrik yap?s?n?n Türk kültürüne ve e?itim sistemine uygunlu?unu test etmeyi amaçlam??t?r. Bu süreçte, ölçe?in yap?sal geçerli?inin korunup korunmad??? ve iç tutarl?l?k düzeylerinin kabul edilebilir s?n?rlar içinde olup olmad??? incelenmi?tir.

Yap?

Ölçek, bireylerin Sorgulamaya Dayal? Ö?retim yöntemlerine ili?kin alg?lad?klar? **de?er** ve **yeterlilik** inançlar?n? ölçen çok boyutlu bir yap?y? temsil etmektedir. Bu yap? genellikle iki ana

ARABPSYCHOLOGY.COM

bile?ene ayr?l?r: SDÖ'nün ö?renci ba?ar?s? üzerindeki etkisine dair olumlu veya olumsuz yarg?lar (De?er ?nanc?) ve SDÖ uygulamalar?n? ba?ar?yla gerçekle?tirme kapasitesine dair öz-yeterlik alg?s? (Uygulama ?nanc?).

Ölçek, bu inançlar?n gücünü ve yönünü belirleyerek, e?itim programlar?n?n SDÖ'ye yönelik inançlar? güçlendirme veya olas? direnç noktalar?n? tespit etme amac?yla kullan?labilecek detayl? bir profil sunar. Yap?sal olarak, ölçe?in maddeleri SDÖ'nün faydalar?, zorluklar? ve gereklilikleri üzerine odaklanmaktad?r.

Geçerlik

Sa?lam ve ?ahin (2017) taraf?ndan yürütülen geçerlik çal??mas?, ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ne ölçüde ölçtü?ünü belirlemeye odaklanm??t?r. Uyarlama sürecinde, dil ve kültürel e?de?erli?i sa?lamak amac?yla çeviri ve geri çeviri prosedürleri titizlikle uygulanm??, ard?ndan uzman görü?lerine ba?vurularak içerik geçerli?i sa?lanm??t?r.

Yap? geçerli?i, genellikle Faktör Analizi yöntemleriyle test edilmi?tir. Bu analizler, orijinal ölçe?in boyut yap?s?n?n Türkçe formunda da korundu?unu veya uygun ?ekilde yeniden yap?land???n? göstermelidir. Ancak, spesifik geçerlik katsay?lar? ve detayl? analiz sonuçlar? bu özette yer almamaktad?r; bu bilgilere referans verilen makaleden ula??labilir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik çal??mas?, ölçümlerin zaman içinde ve farkl? madde gruplar? aras?nda tutarl? olup olmad???n? incelemi?tir. Güvenirlik analizleri, genellikle ölçe?in iç tutarl?l???n? de?erlendirmek için Cronbach Alfa (Cronbach's Alpha) katsay?s? kullan?larak gerçekle?tirilmi?tir.

Yüksek Cronbach Alfa de?erleri, ölçek maddelerinin ayn? temel yap?y? ölçmede tutarl? oldu?unu gösterir. Uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in genel ve alt boyutlerinin kabul edilebilir düzeyde güvenilir oldu?u rapor edilmelidir ki bu, ölçe?in Türk popülasyonunda kullan?m? için psikometrik sa?laml??a sahip oldu?unu gösterir.

Faktör Analizi

Sorgulamaya Dayal? Ö?retime Yönelik ?nanç Ölçe?i'nin Türkçeye uyarlama sürecinde yap? geçerli?ini test etmek amac?yla Faktör Analizi kullan?lm??t?r. Bu analiz, ölçe?in alt?nda yatan teorik boyutlar? (faktörleri) ortaya ç?karmak için kritik öneme sahiptir.

Ara?t?rmac?lar, muhtemelen hem Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) hem de Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) tekniklerini kullanm??lard?r. AFA, veri setindeki faktör yap?s?n? ke?fetmek için, DFA ise orijinal ölçek yap?s?n?n Türk örnekleminde ne kadar iyi uyum sa?lad???n? do?rulamak için

ARABPSYCHOLOGY.COM

kullan?l?r. Ba?ar?l? bir uyarlama, faktör yüklerinin yüksek oldu?unu ve model uyum indekslerinin (CFI, TLI, RMSEA) kabul edilebilir s?n?rlar içinde oldu?unu gösterir.

Araç

Test Type: Uyarlama Ölçe?i (Adaptasyon)

Format: Genellikle Likert Tipi Derecelendirme Ölçe?i (Özgün ölçe?in format?na ba?l? olarak, 4'lü veya 5'li seçenekli Likert format? beklenmektedir.)

Language Available: Türkçe

Population Group: E?itimciler, Ö?retmen Adaylar?, E?itim Fakültesi Ö?rencileri.

Age Group: Genç Yeti?kinler ve Yeti?kinler (Üniversite ö?rencisi ve üzeri ya? gruplar?).

Population Details: Ölçe?in geçerlik ve güvenirlik çal??mas?, Türkiye'deki üniversitelerin e?itim fakültelerinde ö?renim gören ö?retmen adaylar? üzerinde gerçekle?tirilmi?tir.

Test Methodology: Kendi kendine raporlama yöntemiyle uygulanan ka??t veya dijital anket format?.

Anahtar Kelimeler

Ö?retim Yöntemleri, Sorgulamaya Dayal? Ö?retim, Psikometri, Ölçek Geli?tirme, E?itim Psikolojisi, Ö?retmen E?itimi, ?nanç Sistemleri.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Sa?lam ve ?ahin için ORCID bilgileri kaynakta belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses: Sorumlu yazar?n e-posta adresi: mervekocagl@gmail.com

Correspondence Address: Sorumlu yazar: Merve Kocagül Sa?lam.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

?zinler: Ölçe?in ticari olmayan akademik ara?t?rmalarda kullan?m? için genellikle yazarlarla ileti?ime geçilmesi önerilir.

Ücret: Ölçe?in akademik çal??malarda kullan?m? genellikle ücretsizdir, ancak kullan?m ?artlar? için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmelidir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Test Y?l?: Ölçe?in Türkçe geçerlik ve güvenirlik çal??mas?n?n yay?nland??? y?l **2017**'dir.

Kaynaklar

Sa?lam, M. K., & ?ahin, M. (2017). Sorgulamaya Dayal? Ö?retime Yönelik ?nanç Ölçe?i: Geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *Bat? Anadolu E?itim Bilimleri Dergisi, 7*(14), 1-20.

Ek olarak, ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: sorgulamaya-dayali-ogretime-yonelik-inanc-olcegi-toad.pdf

Sorgulamaya Dayal? Ö?retime Yönelik ?nanç Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, sa?lanan orijinal kaynak metin parças?nda yer almamaktad?r. Maddelerin tam ve do?ru listesine ula?mak için, yukar?da referans verilen Sa?lam ve ?ahin (2017) makalesine ba?vurulmas? gerekmektedir.

Ölçek, kat?l?mc?lar?n sorgulamaya dayal? ö?retim tekniklerine yönelik inançlar?n? ölçen bir dizi ifade içermekte olup, bu ifadelere verilen yan?tlar üzerinden genel inanç puan? hesaplanmaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM